

ABSTRAKT

Předkládaná práce se zabývá neumovaným breviářem z fondu Národní knihovny České republiky se signaturou VI.E.4c. Rukopis, původně z knihovny ženského benediktinského kláštera sv. Jiří na Pražském hradě, vznikl po polovině 12. století a je tak nejstarším notovaným pramenem kláštera. Dosud však nebylo uspokojivě vysvětleno, kde kodex vznikl a zda byl skutečně určen pro klášter sv. Jiří nebo zda se do jeho knihovny dostal až později. Zodpovězení této otázky je proto hlavním cílem této práce.

První kapitola se zabývá vnějším popisem rukopisu. Pozornost je věnována především hudebně-paleografickému hledisku, a to jak původnímu obsahu breviáře, tak mladším přípisům. Zahnut je zde rovněž popis nově objeveného fragmentu XXIV.A.65, jež původně patřil k breviáři. Na základě těchto aspektů je pak poněkud zúžen okruh možných proveniencí kodexu.

Obsahem breviáře se zabývá kapitola druhá. Podrobněji popisuje jednotlivé oddíly rukopisu: kalendárium, tonář, Commune Sanctorum a samotný liturgický rok. V kapitole jsou také zmíněna určitá obecnější specifika, která se vyskytla při zpracovávání hudebně-liturgického obsahu posledních dvou oddílů breviáře.

Nejobsáhlejší je třetí kapitola práce: zde je zpracovaný obsah rukopisu analyzován a porovnáván s dalšími prameny různého typu, stáří i lokace. Na základě srovnávání jednotlivých pořadů je sledována míra vlivu jednotlivých proveniencí na obsah rukopisu, jakož i míra kontinuity officia v repertoáru kláštera. Tyto analýzy nejlépe osvětlují otázku původu kodexu.

Klíčová slova: gregoriánský chorál, středověk, hudební rukopisy, officium, 12. století, klášter sv. Jiří, Hirsau